

The Economic Factors Affecting to Lao Stock Exchange Index

Bounthavy Siphanthong*, Chanthanome Duangdara¹

Department of Economics Faculty of Economics and Tourism Souphanouvong University, Lao PDR

*Correspondence: Bounthavy Siphanthong, Department of Economics Faculty of Economics and Tourism Souphanouvong University t, Tel: 020 29934334, E-mail: bounthvysiphantong@su.edu.la
1 Lao women's Union of Nan District Abstract

Abstract

This research on economic factors affecting the Lao Stock Exchange Index aims to: 1) identify economic factors affecting the Lao Stock Exchange Index in the long term and 2) identify economic factors affecting the Lao Stock Exchange Index in the short term. By using the collected data, analyzing it with inferential statistics to find the parameters of the regression equation through the long-term relationship model (Co-integration) using the Johansen and Juselius method, and analyzing the short-term equilibrium relationship (Error Correction Model: ECM) of the economic factors affecting the Lao Stock Exchange Index using the E-views 10 program.

The results of the research found that: the correlation coefficient in the form of a correlation matrix of the independent variable with the independent variable has a correlation coefficient value of 45%, which shows that the correlation coefficient does not exceed 80%, indicating that there is no serious multi collinearity problem in the model. Therefore, through the examination of the properties of the model, it was also found that the decision coefficient $R^2 = 0.5251$, which means that the independent variables, namely the exchange rate fluctuation and the change in the consumer price index, can explain the long-term change in the Lao Stock Exchange Index by up to 52.51%. Therefore, the model for analyzing economic factors affecting the Lao Stock Exchange Index is applicable and depends on at least 1 factor. In addition, by using this data to test the effect of the independent variable on the dependent variable in the short run (adjustment from the short-run equilibrium to the long-run equilibrium), ECM (-1) found that the model for analyzing economic factors that affect the Lao Stock Exchange index in the short run is applicable and depends on at least one of the identified factors.

Keywords: Economic factors, Exchange rate, Consumer price index, Lao stock exchange index

Article Info:

Submitted: March 16, 2026

Revised: April 18, 2026

Accepted: April 28, 2026

1. ພາກສະເໜີ

ໃນສະພາວະເສດຖະກິດໃນປັດຈຸບັນ ການຝາກເງິນໃນທະນາຄານ ແລະ ຮັບອັດຕາດອກເບ້ຍ ເປັນຜົນຕອບແທນທີ່ເບິ່ງແລ້ວອາດຈະບໍ່ແມ່ນການລົງທຶນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນທີ່ດີທີ່ສຸດ ເນື່ອງຈາກອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຝາກເງິນກັບສະຖາບັນການເງິນຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ ແລະ ຕໍ່າກວ່າອັດຕາເງິນເຜີ້ ເຮັດໃຫ້ອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງຕິດລົບທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການລົງທຶນ ຫຼື ຜູ້ອອມເງິນມີອຳນາດໃນການໃຊ້ຈ່າຍໃນອະນາຄົດລຸດລົງ ດັ່ງນັ້ນ, ນັກລົງທຶນຈຶ່ງເບິ່ງຫາແຫຼ່ງທີ່ໄດ້ຮັບ

ຜົນຕອບແທນຫຼາຍກວ່າ ເຊັ່ນ: ລົງທຶນຊື້ພັນທະບັດ, ຊື້ກາສານໜີ້ (ໜັງສືສັນຍາທາງການເງິນ), ກາສານທຶນ... ຈາກຜົນຕອບແທນທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງຕົ້ນ ນັກລົງທຶນໃນປັດຈຸບັນຈຶ່ງນິຍົມລົງທຶນໃນກາສານທຶນຜ່ານການຊື້ຂາຍຫຼັກຊັບໃນຕະຫຼາດຫຼັດຊັບ ເພາະນອກຈາກຈະໄດ້ຮັບເງິນປັນຜົນແລ້ວ ຍັງໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນຈາກກຳໄລສ່ວນເກີນທຶນ. (Phokwannakon, 2022).

ການລົງທຶນໃນຫຼັກຊັບເຖິງແມ່ນວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນສູງ ແຕ່ກໍ່ຈະມີຄວາມສູງເຊັ່ນກັນພາຍໃຕ້ສົມມຸດຖານ (High risk High

expected return) ເນື່ອງຈາກຫຼັກຊັບຈະມີຄວາມຜັນຜວນຕາມປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນທັງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງມີຜົນຕໍ່ລາຄາຫຼັກຊັບທັງໃນດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານລົບ ດັ່ງນັ້ນນັກລົງທຶນຈະຕ້ອງຜິຈາລະນາປັດໄຈຕ່າງໆ ທີ່ມີຜົນໃນການກຳນົດມູນຄ່າ ແລະ ລາຄາຂອງຫຼັກຊັບນັ້ນໆ ເພື່ອວິເຄາະຫຼັກຊັບ ຫຼື ກຸ່ມຫຼັກຊັບທີ່ຄວນຈະລົງທຶນ ແລະ ໃຫ້ຜົນຕອບແທນສູງສຸດ ທີ່ຄວາມສ່ຽງໃນລະດັບທີ່ນັກລົງທຶນສາມາດຍອມຮັບໄດ້ ເຊິ່ງປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາຫຼັກຊັບໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບສາມາດຈຳແນກໄດ້ 3 ປັດໄຈໃຫຍ່ເຊັ່ນ: ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດ, ປັດໄຈທາງການເມືອງ ແລະ ປັດໄຈທາງດ້ານຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງບັນດາປັດໄຈເຫຼົ່ານີ້ ລ້ວນມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາຫຼັກຊັບທີ່ຊື່ຂາຍໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບແຕ່ຜົນກະທົບຈະຫຼາຍ ຫຼື ໜ້ອຍຈະແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະກຸ່ມເຊັ່ນ: ກຸ່ມທະນາຄານ, ກຸ່ມອຸດສາຫະກຳພະລັງງານ, ກຸ່ມເຄື່ອງປະໂຫຍກບໍລິໂພກເປັນຕົ້ນ. (Vietha Devia, 2019).

ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ຖືໄດ້ວ່າເປັນຕົວຊີ້ວັດຂອງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍຕໍ່ເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດເວົ້າລວມ ເວົ້າສະເພາະກໍ່ແມ່ນການລົງທຶນໃນຫຼັກຊັບ, ແລະ ນອກຈາກນີ້ອັດຕາແລກປ່ຽນຖືວ່າເປັນອີກຊ່ອງທາງໜຶ່ງ ທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ກະແສເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ໄຫຼເຂົ້າມາສູ່ລະບົບເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດ ໃນຮູບແບບຂອງການລົງທຶນເພື່ອເກງກຳໄລໃນຮູບແບບຂອງຜົນຕອບແທນນຳອີກ (Siphanthong et al., 2022). ອັດຕາແລກປ່ຽນມີຜົນກະທົບທັງດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານລົບຕໍ່ລະບົບເສດຖະກິດ, ການທີ່ອັດຕາແລກປ່ຽນແຂງຄ່າຂຶ້ນຢ່າງວ່ອງໄວ ຫຼື ມີແນວໂນ້ມແຂງຄ່າຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ອາດສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ປະເທດສູນເສຍຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ ທາງດ້ານລາຄາ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ຈາກການສົ່ງອອກທີ່ແປງມູນຄ່າເງິນສະກຸນຫຼັກຂອງປະເທດລຸດລົງ ແລະ ສົ່ງຜົນຕໍ່ເນື່ອງໄປຫາຄ່າຈ່າງແຮງງານໃນທຸລະກິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສົ່ງອອກ ແລະ ກຳລັງຊື້ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກຜ່ານລາຍໄດ້, ຈົນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຊຸ່ມຕົວ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຊ່ອງທາງດັ່ງກ່າວເປັນພຽງຜົນກະທົບໃນມຸມມອງພຽງດ້ານດຽວຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນທີ່ມີຕໍ່ປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ ແລະ ການລົງທຶນໃນຫຼັກຊັບ. ການເໜັງຕີງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນ ເກີດຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ແລະ ສົ່ງຜົນຕໍ່ສະຖານະການຂອງຕະຫຼາດ ສະນັ້ນ, ນັກລົງທຶນສາມາດປັບກົນລະຍຸດຂອງຕົນໄດ້ຕາມຜົນກະທົບທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການເໜັງຕີງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານຂອງບໍລິສັດໃນຕະຫຼາດທຶນ. ນອກຈາກນີ້ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນຍັງສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບອີກດ້ວຍ (Wong, 2022).

ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກເປັນໜຶ່ງໃນຕົວຊີ້ວັດທີ່ສຳຄັນທາງເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ເນື່ອງຈາກຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການວັດແທກ

ຄ່າຄອງຊືບຂອງປະຊາຊົນ ລວມເຖິງພາວະເງິນເຜີ້ຂອງປະເທດ ເຊິ່ງເປັນຂໍ້ມູນຊີ້ວັດສຳຄັນທີ່ຖືກນຳໄປວິເຄາະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ, ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງປະເທດ ແລະ ຜົນຈາກການໃຊ້ນະໂຍບາຍທາງການເງິນ ເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກມັກຈະມີການປ່ຽນແປງເຊິ່ງໄດ້ຮັບຜົນມາຈາກອົງປະກອບທີ່ມີຄວາມຜັນຜວນຕາມລະດູການ ແລະ ຫາກເກີດເຫດການຜິດປົກກະຕິກໍ່ຈະຍິ່ງເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີມີຄວາມຜັນຜວນທີ່ຮຸນແຮງຂຶ້ນ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດປະຈຳວັນຂອງປະຊາຊົນ, ການປະກອບກິດຈະກຳຂອງພາກເສດຖະກິດ, ການລົງທຶນຕ່າງໆ ເນື່ອງຈາກອົງປະກອບໃນດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກສ່ວນໜຶ່ງກໍ່ເປັນວັດຖຸດິບທີ່ພາກເສດຖະກິດ ໂດຍສະເພາະພາກການຜະລິດ ຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ໃນການຜະລິດ ແລະ ຈັດຈຳໜ່າຍສິນຄ້າ ຈຶ່ງອາດກ່າວໄດ້ວ່າການປ່ຽນແປງໃນດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກນັ້ນ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດຂອງປະເທດເປັນວົງກວ້າງ ເມື່ອດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ເຊິ່ງບົ່ງບອກເຖິງສະພາວະເງິນເຜີ້ ທະນາຄານກາງຈະຕ້ອງປັບອັດຕາອອກເບ້ຍເພີ່ມຂຶ້ນເພື່ອຍັບຢັ້ງຄວາມຮຸນແຮງຂອງສະພາວະເງິນເຜີ້ ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດມີຕົ້ນທຶນການລົງທຶນສູງຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດສິນຄ້າອອກສູ່ຕະຫຼາດໄດ້ໜ້ອຍລົງ ສົ່ງຜົນຕໍ່ດ້ານການລົງທຶນຈາກນັກລົງທຶນລາຍຢ່ອຍ ແລະ ລາຍໃຫຍ່ (Subhani & Osman, 2011).

ມູນຄ່າການຊື້ຂາຍຫຼັກຊັບທັງໃນກຸ່ມສະຖາບັນພາຍໃນປະເທດ, ບໍລິສັດຫຼັກຊັບ, ນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ແລະ ນັກລົງທຶນພາຍໃນປະເທດ ລ້ວນສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນລະບົບເສດຖະກິດຂອງປະເທດໄດ້ ອີກທັງການລົງທຶນກໍ່ຍັງເປັນສ່ວນສຳຄັນທີ່ຊ່ວຍກະຕຸ້ນເສດຖະກິດ, ຊ່ວຍສົ່ງເສີມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຜະລິດຕະພັນມວນລວມຂອງປະເທດ ໂດຍສະເພາະໃນກຸ່ມປະເທດກຳລັງພັດທະນາ (Rojanawutthithikun, 2011). ໃນປັດຈຸບັນພາວະການລົງທຶນໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຕາມທິດທາງຂອງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ນອກຈາກນີ້ຈຳນວນບໍລິສັດຈົດທະບຽນກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍມີການສະເໜີຂາຍຫຸ້ນ ເຮັດໃຫ້ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບມີສິນຄ້າທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ເປັນທາງເລືອກໃຫ້ກັບນັກລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງເປັນປັດໄຈທີ່ເສີມໃຫ້ພາວະການລົງທຶນໃນຕະຫຼາດທຶນ ມີການຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນລົງຕາມພາວະຂອງຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ຈຶ່ງຖືໄດ້ວ່າການລົງທຶນໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບນັ້ນ ເປັນການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ໂດຍພາວະຂອງຕະຫຼາດຫຼັກຊັບນັ້ນ ມັກຈະເກີດຈາກຜົນກະທົບດ້ານປັດໄຈທາງເສດຖະກິດ, ປັດໄຈທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ປັດໄຈພາຍນອກຕ່າງໆ ເຊິ່ງຖືໄດ້ວ່າມີຄວາມສ່ຽງສຳລັບຜູ້ລົງທຶນທີ່ຊື້ຫຼັກຊັບ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມການລົງທຶນໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບກໍ່ຍັງໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຢ່າງສູງໃນກຸ່ມຜູ້ລົງທຶນທົ່ວໄປ ເນື່ອງຈາກໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນສູງພາຍໃນໄລຍະເວລາອັນສັ້ນ ອີກທັງດັດຊະນີການລົງທຶນ

ໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ຍັງເປັນຕົວຊີ້ວັດທີ່ສໍາຄັນໃນການວັດລະດັບຄວາມ
ຈະເລີນເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງປະເທດໃນຮູບແບບຂອງການວັດ
ການລົງທຶນອີກດ້ວຍ (Sanghattimsangk & Kongsawatkiat, 2011).

ດັ່ງນັ້ນ, ພາວະການປ່ຽນແປງໃນຕົວຊີ້ວັດທາງເສດຖະກິດຂ້າງ
ເທິງ ໄດ້ສະທ້ອນເຖິງການປ່ຽນແປງພາວະການລົງທຶນໃນຫຼັກຊັບຈຶ່ງ
ເປັນສາເຫດສໍາຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຄົ້ນຄວ້າວ່າ: ປັດໄຈທາງ
ເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ, ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອເປັນ
ການເຮັດໃຫ້ການດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຄັ້ງນີ້ ເປັນໄປຕາມເປົ້າໝາຍ
ແລະ ສະດວກຕໍ່ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈໂດຍຜູ້ສຶກສາມີຈຸດປະສົງຂອງການ
ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຄື: 1) ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດ
ຫຼັກຊັບລາວໃນໄລຍະຍາວ ແລະ 2) ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່
ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວໃນໄລຍະສັ້ນ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ຂໍ້ມູນທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາ

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້, ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນລະອຽດກ່ຽວກັບປັດ
ໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ນັ້ນ, ຄະນະ
ຜູ້ວິໄຈ ໄດ້ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ (Time series Data) ເປັນຂໍ້
ມູນລາຍໄຕມາດ ແຕ່ໄຕມາດທີ 1 ປີ 2015-ໄຕມາດທີ 4 ປີ 2023
ລວມໄລຍະເວລາ 36 ໄຕມາດ ແລະ ໃນການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນຈະ
ໃຊ້ຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ໂດຍໄດ້ນໍາເອົາຂໍ້ມູນຈາກ
ສະຖິຕິປະຈໍາໄຕມາດຂອງທະນາຄານກາງແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງການສຶກ
ສາຈະເລີ່ມຈາກການສ້າງແບບຈໍາລອງຂອງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງ
ຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໂດຍຈະນໍາເອົາຕົວປ່ຽນຢູ່ໃນແບບ
ຈໍາລອງມາທົດສອບ Stationary ຂອງຕົວປ່ຽນ ຖ້າຕົວປ່ຽນເປັນ
Non-Stationary ຈະທົດສອບຕໍ່ໄປວ່າຂໍ້ມູນທີ່ຈະນໍາມາໃຊ້ໃນສົມຜົນ
ນີ້ນັ້ນ ມີຄວາມສໍາພັນໃນໄລຍະຍາວ (Cointegration) ຫຼື ບໍ່ ດ້ວຍວິທີ
ຂອງ Johansen and Juselius ແລະ ໃຊ້ວິເຄາະຄວາມສໍາພັນໃນຈຸດ
ສົມດູນໄລຍະສັ້ນ (Error Correction Model) ຂອງປັດໄຈທາງ
ເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ.

2.2 ແບບຈໍາລອງ

ແບບຈໍາລອງທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງ
ຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນຄັ້ງນີ້ ຜູ້ສຶກສາໄດ້ກໍານົດໃຊ້ແບບ
ຈໍາລອງ ຄວາມສໍາພັນໃນໄລຍະຍາວ (Co-integration) ດ້ວຍວິທີ
ຂອງ Johansen and Juselius (Johansen & Juselius, 1990),
ແບບຈໍາລອງທາງເສດຖະກິດ (Econometric Model) ແລະ ວິເຄາະ
ຄວາມສໍາພັນໃນຈຸດສົມດູນໄລຍະສັ້ນ ດ້ວຍແບບຈໍາລອງ ECM
(Error Correction Model) (Inthakesone, 2008) ດັ່ງນີ້:

1) ແບບຈໍາລອງວິເຄາະຄວາມສໍາພັນໃນໄລຍະຍາວ (Co-
integration) ລະຫວ່າງ ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີ
ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ

ແບບຈໍາລອງທາງຄະນິດສາດ
 $LSXI = f[Exc, CPI]$

ແບບຈໍາລອງທາງເສດຖະກິດ (Econometric Model)

$LSXI_t = \beta_0 + \beta_1 Exc_t + \beta_2 CPI_t + \varepsilon_t$ (1)

ເພື່ອປັບໃຫ້ຄຸນຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມ
ມີລັກລັກສະນະໃກ້ຄຽງກັບຄວາມເປັນເສັ້ນຊື່ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ເພີ່ມໂລກາ
ລິດ (Ln) ເຂົ້າທັງສອງພາກຂອງສົມຜົນທີ່ (1) ເຮົາຈະໄດ້

$LnLSXI_t = \beta_0 + \beta_1 LnExc_t + \beta_2 LnCPI_t + \varepsilon_t$ (2)

2) ແບບຈໍາລອງວິເຄາະຄວາມສໍາພັນໃນໄລຍະສັ້ນ (Error
Correction Model) ລະຫວ່າງ ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດກັບດັດຊະນີ
ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ

ແບບຈໍາລອງທາງຄະນິດສາດ
 $LSXI = f[Exc, CPI]$

ແບບຈໍາລອງທາງເສດຖະກິດ (Econometric Model)

$\Delta LSXI_t = \beta_0 + \beta_1 \Delta Exc_t + \beta_2 \Delta CPI_t + ECM_{t-1}$ (3)

ເພື່ອປັບໃຫ້ຄຸນຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມ
ມີລັກລັກສະນະໃກ້ຄຽງກັບຄວາມເປັນເສັ້ນຊື່ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ເພີ່ມໂລກາ
ລິດ (Ln) ເຂົ້າທັງສອງພາກຂອງສົມຜົນທີ່ (1) ເຮົາຈະໄດ້

$\Delta LnLSXI_t = \beta_0 + \beta_1 \Delta LnExc_t + \beta_2 \Delta LnCPI_t + ECM_{t-1}$ (4)

ໃນແບບຈໍາລອງສະແດງເຖິງການພົວພັນລະຫວ່າງປັດໄຈທາງ
ເສດຖະກິດກັບດັດຊະນີລາຄາຫຼັກຊັບລາວ ສະແດງໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 1: ຕົວປ່ຽນ ທີ່ໃຊ້ໃນແບບຈໍາລອງ

ລ/ດ	ຕົວປ່ຽນ	ຄວາມໝາຍຂອງຕົວປ່ຽນ	ການພົວພັນ	ຫົວໜ່ວຍ	ແຫຼ່ງທີ່ມາ
1	LSXI	ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (Lao Stock Exchange Index)	+	ຈຸດ	ທະນາຄານກາງແຫ່ງ ສປປ ລາວ
2	Exc	ອັດຕາແລກປ່ຽນ (Exchange Rate)	-	Kip/USD	ລາວ

3	CPI	ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ (Consumer Price Index)	+	%
β_0 : ແມ່ນຕົວຄົງທີ່ ແລະ $\beta_1 - \beta_2$ ແມ່ນຄ່າສໍາປະສິດຂອງແຕ່ລະຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ε_t : ແມ່ນຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນຂອງແບບຈໍາລອງ				

3. **ຜົນໄດ້ຮັບ** (6.452)*** (-3.273)*** (3.297)***

3.1 ບັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະຍາວ

ຈາກຜົນການປະມານຄ່າ ໃນ ຕາຕະລາງ 2 ເຫັນໄດ້ວ່າ ຄ່າສໍາປະສິດຄວາມສໍາພັນໃນຮູບແບບ Correlation Matrix ຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະກັບຕົວປ່ຽນຕາມ ນັ້ນກໍ່ຄືອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ກັບ ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ນັ້ນມີຄວາມສໍາພັນກັນຫຼາຍກວ່າ 0.7 ຫຼື 70% ຂຶ້ນໄປ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95% ແລະ ຄ່າຄວາມສໍາພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນກໍ່ຄືອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກມີຄ່າສໍາປະສິດສະຫະສໍາພັນມີຄ່າເທົ່າກັບ 0.4545 ຫຼື 45% ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ວ່າຄ່າສໍາປະສິດສະຫະສໍາພັນແມ່ນບໍ່ເກີນ 0.8 ຫຼື 80%, ສະແດງວ່າບໍ່ເກີດບັນຫາພະຫຸສໍາພັນໃນລະດັບຮຸນແຮງຂອງແບບຈໍາລອງ, ພຽງແຕ່ເກີດມີບັນຫາພະຫຸສໍາພັນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບໄດ້, ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99%, ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າບັນດາປັດໄຈທີ່ຄະນະຜູ້ວິໄຈນໍາມາບັນຈຸໃສ່ໃນແບບຈໍາລອງການວິເຄາະປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວນັ້ນມີຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້. ສະນັ້ນ, ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າອັດຕາແລກປ່ຽນ (Exc) ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ (CPI) ທີ່ໄດ້ກໍານົດຂຶ້ນມາເພື່ອໃຊ້ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນມີຄວາມອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນສູງ ແລະ ສາມາດນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະຂັ້ນຕໍ່ໄປໄດ້

ຈາກຜົນການທົດສອບ Unit root ໃນ ຕາຕະລາງທີ 3 ດ້ວຍວິທີຂອງ Augmented Dickey-Fuller test statistic ໃນແບບຈໍາລອງທີ່ມີຄ່າຄົງທີ່ (Intercept) ພົບວ່າ: ຕົວປ່ຽນຕາມ (LSXI) ແມ່ນມີຄວາມນັ່ງ (Stationary) ຫຼື ບໍ່ເກີດບັນຫາ Unit root ທີ່ລະດັບ First difference ຫຼື I(1) ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Exc) ແລະ (CPI) ແມ່ນມີຄວາມນັ່ງ (Stationary) ຫຼື ບໍ່ເກີດບັນຫາ Unit root ທີ່ລະດັບ First difference ຫຼື I(1) ແລະ ເໝາະສົມແກ່ການນໍາເອົາຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄປທົດສອບຄວາມສໍາພັນ (Cointegration) ຂອງຕົວປ່ຽນໃນໄລຍະຍາວ.

ເຊິ່ງຜ່ານການກວດສອບຄຸນສົມບັດຂອງແບບຈໍາລອງຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງ ບັດໄຈທາງເສດຖະກິດ ກັບ ດັດຊະນີລາຄາຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ອັດຕາແລກປ່ຽນ (Exc) ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ (CPI) ມີຄວາມຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊິ່ງສາມາດນໍາມາສ້າງແບບຈໍາລອງຄວາມສໍາພັນທາງດ້ານເສດຖະມິຕິໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\ln LSXI_t = 9.894 - 1.453 \ln Exc_t + 2.137 \ln CPI_t$$

ຕົວເລກໃນວົງເລັບເປັນຄ່າສະຖິຕິ t-statistic
*** ແທນໃຫ້ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01
ຈາກແບບຈໍາລອງຂ້າງເທິງ ສາມາດອະທິບາຍຜົນຂອງການທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງຄ່າສະເລ່ຍຂອງຕົວປ່ຽນ ດ້ວຍສະຖິຕິທົດສອບ (t-test) ສາມາດອະທິບາຍຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

1) ການເໜັງຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ (Exc) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (LSXI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.01. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກການເໜັງຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ ກົບ/ໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນ (ເງິນກົບອ່ອນຄ່າ) 1 ກົບ/ໂດລາ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກຄົງທີ່ ຈະສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ລຸດລົງ 1.453 ຈຸດ ໃນໄລຍະຍາວແລະໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ ອັດຕາແລກປ່ຽນມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍກໍ່ຈະສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມຂຶ້ນ.

2) ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ (CPI) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບດັດຊະນີລາຄາຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (LSXI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.01. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກປ່ຽນແປງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍກໍານົດໃຫ້ອັດຕາແລກປ່ຽນຄົງທີ່ ຈະສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 2.137 ຈຸດໃນໄລຍະຍາວ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ກໍ່ຈະສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມຂຶ້ນ.

ນອກຈາກນີ້, ຄ່າສະຖິຕິທົດສອບບັນຫາຄວາມຄາດເຄື່ອນແຕ່ລະຄ່າມີຄວາມເປັນອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນດ້ວຍວິທີ Durbin-Watson Statistic ພົບວ່າຄ່າ Durbin-Watson = 1.620 ເຊິ່ງມີຄ່າຢູ່ລະຫວ່າງເກນ 1.5-2.5 (ເຂົ້າໃກ້ 2) ສະແດງວ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນແຕ່ລະຄ່າມີຄວາມເປັນອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນ ຫຼື ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນກັນເອງຂອງຕົວຄາດເຄື່ອນ ຈຶ່ງບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາ Autocorrelation ແລະ ຜ່ານການທົດສອບຄ່າສະຖິຕິທົດສອບ ANOVA ຫຼື ການທົດສອບຄວາມແປປວນຂອງຕົວປ່ຽນ (F = 15.55) ແລະ ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (Sig = 0.01) ສະແດງວ່າ: ແບບຈໍາລອງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ແມ່ນສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ແລະ ຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈທີ່ກໍານົດມາຢ່າງໜ້ອຍ 1 ປັດໄຈ. ເຊິ່ງຜ່ານການກວດສອບຄຸນສົມບັດຂອງແບບຈໍາລອງພົບວ່າ ຄ່າສໍາປະສິດການຕັດສິນໃຈ R-Square =

0.5251 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຄື ການເໜັງຕີງຂອງ ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ສາມາດ ອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມ ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວທີ່ກຳນົດຂຶ້ນມາ ໃນໄລຍະຍາວໄດ້ເຖິງ 52.51%, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດ ໄຈອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າມາສຶກສາ.

3.2 ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະສັ້ນ

ຈາກຜົນການທົດສອບ Unit root ໃນ ຕາຕະລາງທີ 3 ດ້ວຍ ວິທີຂອງ Augmented Dickey-Fuller test statistic ໃນແບບ ຈຳລອງທີ່ມີຄ່າຄົງທີ່ (Intercept) ພົບວ່າ: ຕົວປ່ຽນຕາມ (LSXI) ແມ່ນມີຄວາມນັ່ງ (Stationary) ຫຼື ບໍ່ເກີດບັນຫາ Unit root ທີ່ ລະດັບ First difference ຫຼື I(1) ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Exc) ແລະ (CPI) ແມ່ນມີຄວາມນັ່ງ (Stationary) ຫຼື ບໍ່ເກີດບັນຫາ Unit root ທີ່ລະດັບ First difference ຫຼື I(1) ແລະ ຄະນະຜູ້ວິໄຈໄດ້ນຳ ເອົາຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄປທົດສອບຜົນກະທົບຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ຕໍ່ກັບ ຕົວປ່ຽນຕາມໃນໄລຍະສັ້ນ (ການປັບຕົວຈາກຈຸດສົມດຸນໄລຍະສັ້ນສູ່ ໄລຍະຍາວ) ECM(-1).

ເຊິ່ງຜ່ານການກວດສອບຄຸນສົມບັດຂອງແບບຈຳລອງຄວາມສຳ ພັນລະຫວ່າງ ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນກັບດັດຊະນີລາຄາຕະຫຼາດ ຫຼັກຊັບລາວ ໃນຕາຕະລາງ 3.4 ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ການເໜັງຕີງ ຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ (Exc) ແລະ ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີລາຄາຜູ້ ບໍລິໂພກ (CPI) ມີຄວາມຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊິ່ງສາມາດນຳມາ ສ້າງແບບຈຳລອງຄວາມສຳພັນທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\Delta \ln LSXI_t = 0.014 - 0.154 \Delta \ln Exc_t + 0.692 \Delta \ln CPI_t - 0.393 ECM_{t-1}$$

(2.684) ** (-2.285) * (6.556) ** (-3.186) **

- ຕົວເລກໃນວົງເລັບເປັນຄ່າສະຖິຕິ t-statistic
- * ແທນໃຫ້ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.10
- ** ແທນໃຫ້ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05

ຈາກແບບຈຳລອງຂ້າງເທິງ ສາມາດອະທິບາຍຜົນຂອງການທົດ ສອບຄວາມແຕກຕ່າງຄ່າສະເລ່ຍຂອງຕົວປ່ຽນ ດ້ວຍສະຖິຕິທົດສອບ (t- test) ສາມາດອະທິບາຍຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

1. ການເໜັງຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ (Exc) ມີຄວາມສຳພັນໃນ ທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (LSXI) ຢ່າງມີ ຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກການເໜັງ ຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ ກົບ/ໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນ (ເງິນກົບອ່ອນຄ່າ) 1 ກົບ/ໂດ ລາ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ຈຸດລົງ 0.154 ຈຸດ ໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ ໝາຍ ຄວາມວ່າ ການທີ່ ອັດຕາແລກປ່ຽນມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມຂຶ້ນ.

2. ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ (CPI) ມີຄວາມສຳ ພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບດັດຊະນີລາຄາຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (LSXI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກປ່ຽນແປງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍກຳນົດໃຫ້ອັດຕາ ແລກປ່ຽນຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ເພີ່ມ ຂຶ້ນ 0.692 ຈຸດໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງ ກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ ດັດຊະນີລາຄາ ຜູ້ບໍລິໂພກມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ ກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມຂຶ້ນ.

ຈາກຕາຕະລາງ 3.4 ຍັງພົບວ່າຄ່າ Coefficient ຂອງ ECM(-1) ເທົ່າກັບ -0.393 ໝາຍຄວາມວ່າ ເມື່ອເກີດພາວະທີ່ນອກ ເໝາະຈາກພາວະປົກກະຕິ ຫຼື ພາວະ Shock (ເປັນສະພາວະ ຫຼື ເຫດການ ທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວສິ່ງຜົນກະທົບອັນຮ້າຍແຮງຕໍ່ລະບົບເສດຖະກິດ ໂດຍທີ່ ບໍ່ແມ່ນສະພາວະ ຫຼື ເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນເປັນປົກກະຕິ) ທີ່ສົ່ງຜົນເຮັດ ໃຫ້ ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ຫຼຸດອອກຈາກຄຸນຍະພາບ, ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງເຮັດໃຫ້ ມີການປັບຕົວໃນໄລຍະສັ້ນ ເພື່ອເຂົ້າສູ່ຄວາມສົມດຸນໃນ ໄລຍະຍາວ ຂອງດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (LSXI) ດ້ວຍຄວາມໄວ ຂອງການປັບຕົວເທົ່າກັບ 0.393 ຫຼື 39.3%.

ນອກຈາກນີ້, ຄ່າສະຖິຕິທົດສອບບັນຫາຄວາມຄາດເຄື່ອນແຕ່ລະ ຄ່າບໍ່ມີຄວາມເປັນອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນ ດ້ວຍວິທີ Durbin-Watson Statistic ພົບວ່າຄ່າ Durbin-Watson = 1.615 ເຊິ່ງຄ່າດັ່ງກ່າວແມ່ນຢູ່ລະຫວ່າງ ເກນ 1.5-2.5 (ເຂົ້າໃກ້ 2) ສະແດງວ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນແຕ່ລະຄ່າມີຄວາມ ເປັນອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນ ຫຼື ບໍ່ມີຄວາມສຳພັນກັນເອງຂອງຕົວຄາດເຄື່ອນ ອາດ ຈະເຮັດໃຫ້ບໍ່ເກີດບັນຫາ Autocorrelation ແລະ ຜ່ານການທົດສອບ ຄ່າສະຖິຕິທົດສອບ ANOVA ຫຼື ການທົດສອບຄວາມແປປວນຂອງ ຕົວປ່ຽນ (F = 11.517) ແລະ ມີລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05 ສະແດງວ່າ: ແບບຈຳລອງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນກັບ ດັດຊະນີລາຄາຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະສັ້ນແມ່ນ ສາມາດນຳໃຊ້ ໄດ້ ແລະ ຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈທີ່ກຳນົດມາຢ່າງນ້ອຍ 1 ປັດໄຈ. ຜ່ານການ ກວດສອບຄຸນສົມບັດຂອງແບບຈຳລອງພົບວ່າ ຄ່າສຳປະສິດການຕັດສິນ ໃຈ R-Square = 0.528 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ການເໜັງຕີງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີລາຄາ ຜູ້ບໍລິໂພກ ສາມາດອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມ ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ລາວທີ່ກຳນົດຂຶ້ນມາໃນໄລຍະສັ້ນໄດ້ເຖິງ 52.8%, ສະນັ້ນ ສາມາດເວົ້າ ໄດ້ວ່າການເໜັງຕີງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີ ລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວທັງໃນ ໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ.

4. ວິພາກຜົນ

ຈາກຜົນການວິເຄາະປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະຍາວ ແລະ ໄລຍະສັ້ນ, ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້:

4.1 ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະຍາວ

1. ການເໜັງຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ (*Exc*) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (*LSXI*) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກການເໜັງຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ ກົບ/ໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນ (ເງິນກົບອ່ອນຄ່າ) ໂດຍກໍານົດໃຫ້ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກຄົງທີ່ ຈະສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ລຸດລົງ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ ອັດຕາແລກປ່ຽນມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ກໍ່ຈະສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມຂຶ້ນ. ແລະ ຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Wanphaluehat & Suthamueang (2013) ທີ່ສຶກສາຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດກັບດັດຊະນີທະນາຄານຂອງຕະຫຼາດຫຼັກຊັບແຫ່ງປະເທດໄທ ໄດ້ລະບຸວ່າ ປັດໄຈເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດໂດຍສະເພາະແມ່ນອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນບາດຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກັນຂ້າມກັບດັດຊະນີລາຄາຫຼັກຊັບໜວດທະນາຄານພານິດ ແລະ Trinanon (2009) ທີ່ສຶກສາ ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດ ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຫຸ້ນຂອງກຸ່ມທະນາຄານໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບແຫ່ງປະເທດໄທ ໂດຍຜົນການວິໄຈຝົບວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນລະຫວ່າງເງິນບາດ ແລະ ໂດລາສະຫະລັດມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບດັດຊະນີລາຄາກຸ່ມທະນາຄານໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບແຫ່ງປະເທດໄທ.

2. ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ (*CPI*) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບດັດຊະນີລາຄາຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (*LSXI*) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກປ່ຽນແປງ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ອັດຕາແລກປ່ຽນຄົງທີ່ ຈະສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ກໍ່ຈະສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Chutijiranat (2010). ທີ່ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີລາຄາຮຸ້ນປະເທດໄທ ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ເປັນປັດໄຈສໍາຄັນທີ່ມີຜົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງຂອງດັດຊະນີລາຄາຫຼັກຊັບໂດຍລວມ ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຫຼັກຊັບກຸ່ມທະນາຄານພານິດ. ແຕ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງຄະນະຜູ້ ວິໄຈຄັ້ງນີ້ ຂັດແຍ້ງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ

Sakdaronnarong (2022) ທີ່ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ມູນຄ່າການຊື້ຂາຍສຸດທິຂອງນັກລົງທຶນໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບຂອງປະເທດໄທ ໂດຍຜົນການຄົ້ນຄວ້າຝົບວ່າດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ 3 ປະເພດໄດ້ແກ່: ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກທົ່ວໄປ, ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກກຸ່ມອາຫານສິດ ແລະ ຜະລັງງານ ແລະ ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກພື້ນຖານ ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນ ຫຼື ບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ, ໝາຍຄວາມວ່າດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ 3 ປະເພດດັ່ງກ່າວບໍ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ມູນຄ່າຊື້ຂາຍຫຼັກຊັບສຸດທິຂອງນັກລົງທຶນລາຍຍ່ອຍໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບແຫ່ງປະເທດໄທ ແຕ່ມີພຽງ 1 ໃນແບບຈໍາລອງທີ່ໃຊ້ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກທົ່ວໄປ ກັບ ດັດຊະນີລາຄາຫຸ້ນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບແຫ່ງປະເທດໄທ (SET Index) ເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລ້ວຝົບວ່າດັດຊະນີດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ (ທິດທາງການຝົວຜັນຂັດແຍ້ງກັບສົມມຸດຖານ) ແລະ ມີຄວາມສໍາຄັນທາງທາງສະຖິຕິ ກັບມູນຄ່າຊື້ຂາຍຫຼັກຊັບສຸດທິ ດ້ວຍການເພີ່ມຂຶ້ນໃນດັດຊະນີທີ່ຜ່ານການຊອກຫາຄ່າຄວາມແຕກຕ່າງ (First Difference I(1)) ຈະເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າຊື້ຂາຍຫຼັກຊັບລຸດລົງ.

4.2 ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະສັ້ນ

1. ການເໜັງຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ (*Exc*) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (*LSXI*) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກການເໜັງຕີງອັດຕາແລກປ່ຽນ ກົບ/ໂດລາ ເພີ່ມຂຶ້ນ (ເງິນກົບອ່ອນຄ່າ) ໂດຍກໍານົດໃຫ້ດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກຄົງທີ່ ຈະສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ລຸດລົງ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ ອັດຕາແລກປ່ຽນມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ກໍ່ຈະສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Phokwannakon (2022) ທີ່ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ແລະ ດັດຊະນີຂະແໜງການບໍລິການ ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ໃນໄລຍະສັ້ນນັ້ນ ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນບາດຕໍ່ເງິນໂດລາສະຫະລັດ ມີຜົນກະທົບໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບດັດຊະນີລາຄາຫຼັກຊັບກຸ່ມອຸດສາຫະກຳທຸລະກິດບໍລິການ ເນື່ອງຈາກຫາກອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນບາດຕໍ່ໂດລາສູງຂຶ້ນ ໝາຍເຖິງເງິນບາດອ່ອນຄ່າ ນັກລົງທຶນຈະເກັບເງິນຕາຕ່າງປະເທດກັບເຂົ້າປະເທດຂອງຕົນຫຼາຍກວ່ານຳໄປລົງທຶນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີລາຄາຫຼັກຊັບປັດຕິວລຸດລົງ.

2. ການປ່ຽນແປງດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ (*CPI*) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບດັດຊະນີລາຄາຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (*LSXI*) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກດັດຊະນີລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກປ່ຽນແປງ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ອັດຕາແລກປ່ຽນຄົງທີ່ ຈະສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ນັ້ນໝາຍ

ຄວາມວ່າ ການທີ່ ດັດຊະນິລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ ເລັກນ້ອຍ ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວເພີ່ມ ຂຶ້ນ ແລະ ຍັງເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Bunnun et al. (2023) ທີ່ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງປັດໄຈທາງ ເສດຖະກິດ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງດັດຊະນິລາຄາຫຸ້ນໃນຕະຫຼາດ ຫຼັກຊັບແຫ່ງປະເທດໄທ. ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ການປ່ຽນແປງຂອງດັດຊະນິ ລາຄາຫຼັກຊັບ ຂຶ້ນຢູ່ກັບການປ່ຽນແປງຂອງດັດຊະນິລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ດັ່ງນັ້ນ ເພື່ອບ່ອນກັນຄວາມສຽງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການປ່ຽນແປງທີ່ຈະ ເກີດຂຶ້ນ ນັກລົງທຶນຄວນພິຈາລະນາການປ່ຽນແປງ ດັດຊະນິລາຄາຜູ້ ບໍລິໂພກມາປະກອບການຕັດສິນໃຈໃນການລົງທຶນ ເພື່ອສິ່ງເສີມໃຫ້ ເກີດການລົງທຶນໃນຕະຫຼາດທຶນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ແຕ່ບໍ່ສອດຄ່ອງ ກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Thongaum (2022) ທີ່ສຶກສາກ່ຽວກັບ ສະຖິຕິປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບດັດຊະນິລາຄາຫຸ້ນໃນຂະແ ໜງອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບແຫ່ງປະເທດໄທ ໄດ້ ລະບຸວ່າ ດັດຊະນິລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກໂດຍສະເພາະແມ່ນດັດຊະນິລາຄາຜູ້ ບໍລິໂພກໃນໝວດອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ ບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ແລະ ບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບໃນໄລຍະສັ້ນ, ແຕ່ມັນຈະສົ່ງ ຜົນກະທົບໃນໄລຍະຍາວ (ເປັນຜົນກະທົບທີ່ສະສົມໂດຍອາໄສເວລາ ເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນ).

5. ສະຫຼຸບ

ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ປັດໄຈທາງ ເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະຍາວ ນັ້ນ ຄ່າສຳປະສິດການຕັດສິນໃຈ R-Square = 0.5251 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມ ວ່າ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຄື ການເໜັງຕີງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ການ ປ່ຽນແປງດັດຊະນິລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ສາມາດອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມ ດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວທີ່ກຳນົດຂຶ້ນມາໃນໄລຍະຍາວໄດ້ເຖິງ 52.51%, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າມາສຶກ ສາ. ດັ່ງນັ້ນ, ແບບຈຳລອງການວິເຄາະປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ ດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ຂຶ້ນຢູ່ກັບ ປັດໄຈທີ່ກຳນົດມາຢ່າງໜ້ອຍ 1 ປັດໄຈ.

ນອກຈາກນີ້, ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຍັງສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ປັດ ໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ໃນໄລຍະ ສັ້ນ ນັ້ນ ແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈທີ່ກຳນົດມາຢ່າງ ນ້ອຍ 1 ປັດໄຈ. ຜ່ານການກວດສອບຄຸນສົມບັດຂອງແບບຈຳລອງພົບ ວ່າ ຄ່າສຳປະສິດການຕັດສິນໃຈ R-Square = 0.528 ເຊິ່ງໝາຍ ຄວາມວ່າ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຄື ການເໜັງຕີງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ການປ່ຽນແປງດັດຊະນິລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກ ສາມາດອະທິບາຍຕົວ ປ່ຽນຕາມ ດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວທີ່ກຳນົດຂຶ້ນມາໃນໄລຍະສັ້ນ ໄດ້ເຖິງ 52.8%, ສະນັ້ນ ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າການເໜັງຕີງຂອງອັດຕາ ແລກປ່ຽນ ແລະ ການປ່ຽນແປງດັດຊະນິລາຄາຜູ້ບໍລິໂພກສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ດັດຊະນິຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວທັງໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມທີມຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານ ຕີນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດ ໃຫ້ກັບພາກສ່ວນ ໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບ ການໃດໜຶ່ງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Chutijiranat, S. (2010). *Factors affecting the Thai stock price index*. [Unpublished Master thesis]. Kasetsart University.

Inthakesone, B. (2008). *Econometrics*, Faculty of Economics and Business Management. National University of Laos. 32, 52-53.

Johansen, S. & Juselius, K. (1990). *Maximum Likelihood Estimation and Inference on Cointegration— With Applications to the Demand for Money*. Oxford Bulletin of Economics and Statistics, 52, 169-210.

Phokwannakon, S. (2022). *Economic factors that affect the SET index and service sector index*. [Unpublished Master thesis], Bangkok University.

Rojanawutthithikun, A. (2011). *Factors affecting the price of securities in the commercial bank group in the Stock Exchange of Thailand*. [Unpublished Master thesis]. Srinakharinwirot University.

Sakdaronnarong, O. (2022). *The relationship between consumer price index and net trading value of investor in the securities exchange of Thailand*. [Unpublished Master thesis]. Thammasat University.

Sangkhattimsangk, S. & Kongsawatkiat, K. (2011). Economic factors effecting common stock on stock exchange of Thailand index. *Journal of Finance, Investment, Marketing and Business Administration*. 1(4). 74-94.

Siphanthong, B., Chittaphone, N., Sengdara, C., Keouangkham, P., & Phimphisane, T. (2022). The Impact of Exchange Rates on

Macroeconomic Factors in Lao PDR from 2012-2021:

<https://doi.org/10.69692/SUJMRD0802216>.

Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development, 8(2), 216–227. Retrieved from <https://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/220>

Subhani, M. I., & Osman, A. (2011). Stock Market Reactions due to Announcements of Consumer Price Index and the Investigation of Endogeneity. *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*. 3(1). 878-884.

Thongaum, K. (2022). *The Statistics of Economic Factors Related to the Stock Price Index in Food and Beverages Sector in The Stock Exchange of Thailand*. [Unpublished Master thesis]. Ramkhamhaeng University.

Trinanon, K. (2009). *The relationship between economic factors and the stock price index of the banking group in the Stock Exchange of Thailand*. [Unpublished Master thesis]. Ramkhamhaeng University.

Vietha Devia, S. (2019). The Correlation of Exchange Rate and Inflation and Its Effect on Stock Markets. Case Study on Consumer Good Index Indonesia. *Academic Journal of Economic Studies* 5(2). 32-44.

Wanphaluehat, S. & Suthamueang, K. (2013). The relationship between economic factors and the bank index of the stock exchange of Thailand. *Journal of Finance, Investment, Marketing and Business Administration*. 3(2). 394-412.

Bunnun, W., Phong-a-ran, N., Sopaporn, N., Katisart, N., & Ngamtampong, N. (2023). Relationship between Economic Factors and the Stock Price Index Movement in the Stock Exchange of Thailand. *Journal of Politics, Administration and Law*. 15(2). 264-290.

Wong, H. T. (2022). The impact of real exchange rates on real stock prices. *Journal of Economics, Finance and Administrative Science*. 27(54). 262–276. <https://doi.org/10.1108/JEFAS-03-2021-0011>

ຕາຕະລາງທີ 1: ການກວດສອບບັນຫາພະຫຸສຳພັນ ແບບ Correlation Matrix

	<i>LSXI</i>	<i>Exc</i>	<i>CPI</i>
<i>LSXI</i>	1		
<i>Exc</i>	-0.72202**	1	
<i>CPI</i>	0.93440**	0.45458***	1

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກຜິນຂອງການຄຳນວນຜ່ານ E-views version 10

ໝາຍເຫດ:

** ແທນໃຫ້ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05

*** ແທນໃຫ້ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01

ຕາຕະລາງ 2: ການທົດສອບ Unit root test

ກວດສອບດ້ວຍວິທີຂອງ Augmented Dickey-Fuller test statistic ໃນແບບຈຳລອງທີ່ມີຄ່າຄົງທີ່ (Intercept)

Variables	Intercept			
	Level		1 st Difference	
	t-stat	P-value	t-stat	P-value
<i>LSXI</i>	-1.521144	0.5103 ^{ns}	-3.117961	0.0349**
<i>Exc</i>	4.969186	1.0000 ^{ns}	1.700294	0.0990*
<i>CPI</i>	0.696367	0.9900 ^{ns}	-2.008670	0.0281**

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການວິເຄາະຜິນດ້ວຍໂປຼແກມຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິ E-views version 10

ຕາຕະລາງທີ 3: ແບບຈຳລອງຄວາມສຳພັນໃນໄລຍະຍາວ (Cointegration) ລະຫວ່າງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ

Dependent Variable: LNLSXI

Method: Least Squares

Date: 01/10/24 Time: 16:21

Sample: 1 - 36

Included observations: 36

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.894083	1.533485	6.452023	0.0000
LNEXC	-1.453677	0.444071	-3.273527	0.0025
LNCPI	2.137796	0.648382	3.297124	0.0023
R-squared	0.525171	Mean dependent var		6.750237
Adjusted R-squared	0.520636	S.D. dependent var		0.280524
S.E. of regression	0.249908	Akaike info criterion		0.144206
Sum squared resid	2.060980	Schwarz criterion		0.276166
Log likelihood	0.404288	Hannan-Quinn criter.		0.190264
F-statistic	15.55054	Durbin-Watson stat		1.620331
Prob(F-statistic)	0.008357			

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການວິເຄາະຜົນດ້ວຍໂປຼແກມຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິ E-views version 10

ຕາຕະລາງທີ 4: ແບບຈຳລອງຜົນກະທົບໄລຍະສັ້ນ (Error Correction Model) ລະຫວ່າງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດກັບດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ

Dependent Variable: D(LNLSXI)

Method: Least Squares

Date: 02/10/24 Time: 15:48

Sample (adjusted): 2 - 36

Included observations: 35 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(LNEXC)	-0.154695	0.541978	-2.285427	0.07772
D(LNCPI)	0.692373	0.444882	6.556307	0.01298
ERROR(-1)	-0.393906	0.079170	-3.186134	0.02446
C	0.014978	0.021874	2.684744	0.04986
R-squared	0.528021	Mean dependent var		-0.008310
Adjusted R-squared	0.504363	S.D. dependent var		0.111513
S.E. of regression	0.109053	Akaike info criterion		-1.486760
Sum squared resid	0.368667	Schwarz criterion		-1.309006
Log likelihood	30.01830	Hannan-Quinn criter.		-1.425399
F-statistic	11.517111	Durbin-Watson stat		1.615654
Prob(F-statistic)	0.0229540			

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການວິເຄາະຜົນດ້ວຍໂປຼແກມຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິ E-views version 10